

**Katedra filosofie Fakulty filozofické Univerzity Pardubice,
Oddělení pro studium moderní české filosofie
Filosofického ústavu AV ČR, v.v.i.,
Ústav T. G. Masaryka, o.p.s.
a Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i.**

pořádají konferenci na téma

„Česká otázka“ a dnešní doba

u příležitosti 120. výročí vydání
Masarykovy České otázky

**3. a 4. listopadu 2015
zámek Pardubice**

Anotace

Zabývat se Masarykovou *Českou otázkou* neznamená pouze návrat do doby před 120 lety. „Otázka“ po smyslu české existence, již Masaryk oslovoval českou společnost v devadesátých letech 19. století, se v naší radikálně proměněné současnosti zdá zneklidňující a problematická: Představuje dnes ještě aktuální téma?

Česká otázka je podle Masaryka otázkou, co je česká humanita, a v tomto smyslu je nutné ji chápat jako stálou konfrontaci mezi tím, jak žijeme, a ideálem, ke kterému směřujeme. Uskutečňování humanity má být naplněním vědomí příslušnosti k národu, tak jako i každého filosofického směřování, bez nichž naše existence nutně ztrácí oprávnění, postrádá svůj „reformní“ smysl. Ačkoli se jeví jako ideál opírající se o náboženský světový názor, stává se smyslem českých dějin, resp. národním programem, který musí určovat taktiku na poli domácí a zahraniční politiky. Masaryk pečlivě zkoumá otázku smyslu české národní totožnosti a vytváří ideu českého národa, jenž má být nositelem i záštitou ideálů pravé humanity.

Dosažení ideálu lidství (humanity) je cesta, ne ukončená danost: „Humanita není sentimentalita, ale práce a opět práce“, připomíná v *České otázce*. Je to soustavný a trvalý úkol. Označuje přece jeden z nejvyšších mravních ideálů, který se zakládá na tom, co člověku ve vztahu k druhému, a to i přes jeho jinakost, skutečně plnohodnotně odpovídá. Požadavek harmonického rozvoje duchovní a rozumové stránky člověka, zabezpečení lidské důstojnosti, svobody, práv, podmínek pro uplatnění osobní odpovědnosti, rozvoje vzdělanosti a kultury jsou podstatné rysy vytvářející tento nadčasový ideál.

Právě rozhodným, odůvodněným přesvědčením účinně prosazovat takovéto konkrétní humanitní ideály a trvalé cíle, které nám napříč potřebám a možnostem doby dovolují směřovat k opravdovosti sdíleného lidství, spravedlnosti a ušlechtilosti, jsme schopni se podílet na pozitivním formování demokracie nejen na domácí půdě, ale díky dlouhodobému úsilí předchozích generací také na dotváření naší společné „rozšiřující se“ budoucnosti, již je, jak lze (přes všechny více či méně oprávněné výhrady a negativistická vyznění) pevně věřit, Evropská unie. Za takovou důsledně humanitně uskutečňovanou ideu Evropy by se dnes jistě „kriticky“ zasazoval i T. G. Masaryk.

Organizační výbor

Aleš Prázný

ales.prazny@upce.cz – katedra filosofie FF UPa

Jan Svoboda

janstva@seznam.cz – oddělení pro studium moderní české filosofie FLÚ AV ČR

Příhlášky na konferenci s anotací příspěvku (v rozsahu max 2000 znaků), prosíme, pošlete členům organizačního výboru **do 31. června 2015**. Kapacita konference je omezena, proto budou příspěvky vybrány na základě anotací. Konferenční příspěvky budou posléze publikovány v kolektivní monografii.

